

СИСТЕМНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ТА ВЕГЕТАТИВНИХ ФУНКЦІЙ

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет
імені Лесі Українки
Кафедра фізіології людини і тварин
Волинського національного університету імені Лесі Українки
Кафедра фізіології людини і тварин Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

**Системна організація психофізіологічних
та вегетативних функцій**
Матеріали наукової конференції

Луцьк – 2009

10

Рекомендовано до друку вченого радио
 Волинського національного університету імені Лесі Українки
 (протокол № 13 від 25.06.2009 р.)

Рецензенти:
Поручинський А. Г. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри
 фізіології людини і тварин Волинського національного університету імені
 Лесі Українки,
Козачук Н. О. – кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології
 людини і тварин Волинського національного університету імені Лесі
 Українки.

С 40 Система організація психофізіологічних та вегетативних функцій :
Материалі Міжнар. наук. конф. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки,
 2009. – 136 с.
 ISBN 978-966-600-430-0

До збірника увійшли тези доповідей, які присвячені актуальним питанням
 психо- та нейрофізіології, фізіології серцево-судинної та кардіореспіраторної
 діяльності, фізіології травлення, біологічної рухливості й методики викла-
 дання фізіології людини і тварин у вищій школі.

Збірник розрахований на широке коло науковців та студентів.

За достовірність поданих матеріалів відповідаєть *псусть автори*.

УДК 612(063)+159.91(063)
 ББК 28.9я431+88.33я431

ISBN 978-966-600-430-0

інсулінівмісним розчином за сумісності дії ріанодину та ІФЗ спостерігається зменшення вмісту мембрanoz'язаного Ca^{2+} на 44,92 % ($n = 12$, $p < 0,05$).

Отже, дія ІФЗ та ріанодину залежить від ступеня наповнення депо кальцієм, а інсулін, збільшуючи вміст кальцію у внутрішньоклітинних депо, змінює напрямок впливу ІФЗ та ріанодину.

Реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження

Т. В. Бірюкова
(Харківський державний університет)

Типологічні особливості гемодинаміки, виявлені дослідниками, дали можливість із нової точки зору поглянути на проблему вивчення системи кровообігу. Установлено, що типи кровообігу зумовлюють специфіку реакції організму на фізичне навантаження. Однак невідомим залишається питання динаміки показників серцево-судинної системи в дітей із вадами слуху під час фізичного навантаження залежно від віку, статі й типу кровообігу. У досліджені брали участь діти шкільного віку (7–11 років). Експериментальна група – 58 осіб, які мають глухоту (уроджену або набуту). Окрім глухоти, будь-яких інших захворювань у них не виявлено. Контрольна група – 55 осіб – здорові діти. Як функціональну пробу для виявлення динаміки кровообігу під час навантаження було використано стандартну вестибулярну пробу (подразнення вестибулярного апарату здійснювалося за рахунок обертань на кріслі Баралі). До початку та після обертань у стані спокою визначали ударний об'єм крові (УОК) за методикою стані спокою удачної удачної Баралі. Розраховували такі параметри: хвилинний інтегральний реографії тіла. Розраховували такі параметри: хвилинний об'єм кровообігу (ХОК), ударний індекс (УІ), серцевий індекс (СІ). Дослідження показали, що реакцію кровообігу на вестибулярний вплив у більшості дітей визначено вихідним станом гемодинаміки. Урахування типу кровообігу під час оцінювання серцево-судинної системи на дозоване вестибулярне навантаження є підтвердженням нашого припущення, що діти з різними типами кровообігу по-різному будуть реагувати на вестибулярне навантаження. Діти з патологією

слуху мають вірогідні відмінності показників серцево-судинної системи порівняно зі здоровими однолітками, при цьому вплив дозованого вестибулярного навантаження в їх групах залежить від типу кровообігу.

Зміни амплітуди Н-рефлексу камбалоподібного м'яза людини під впливом довільних рухів верхніх кінцівок

Г. А. Богуцька, Е. І. Слиєко, О. З. Іванченко
(Запорізький державний медичний університет)

Методом стимуляційної електроміографії досліджували зміни амплітуди Н-рефлексу камбалоподібного м'яза під впливом довільних рухів верхніх кінцівок людини. Н-рефлекс викликали у здорових випробуваних стимуляцією аfferентних волокон великогомілкового нерва. Реєстрували електроміограму камбалоподібного м'яза. Методом парних стимулів досліджували часовий перебіг змін його величини під впливом короткочасних довільних рухів верхніх кінцівок (гинання та розгинання ліктового суглоба, стискування пальців кисті в кулак). Інтервал між кондиціонуючим і тестуючим стимулами змінювали від 10 мс до 6 с. Показано, що зміни величини Н-рефлексу спостерігаються не лише на тлі короткочасного довільного руху верхніх кінцівки, а й упродовж тривалого проміжку часу після його закінчення. Вони розділяються на дві послідовні фази, які відрізняються одна від іншої за часом свого виникнення відносно початку руху, тривають та за фізіологічним механізмом. Перша фаза триває 100–300 мс відображає дію центральних впливів, що ініціюють рухи руки. Вона починається за 30–40 мс до початку цих рухів і може бути винесена до так званих випереджуючих постуральних перебудов. Ця фаза може виявлятися як у полегшенні, так і у гальмуванні Н-рефлексу камбалоподібного м'яза. Характер цього ефекту залежить від положення тіла випробуваного у просторі. Після завершення початкової фази змін Н-рефлексу спостерігається його гальмування, яке досягає максимальної глибини через 500–700 мс після початку руху. Воно виникає незалежно від положення тіла випробуваного. Середня тривалість гальмування досягає 6–8 с. Рухи контралатеральні

рітних судин лише
під час своєї дії на
 H_2 -рецептори цих

Наукове видання

Системна організація психофізіологічних та вегетативних функцій

Матеріали наукової конференції

Редактор Т. В. Яков'юк
Коректори Г. О. Дробот, Н. П. Шуляр
Верстка М. Б. Філіповича

Підписано до друку 24.07.2009. Формат 60×84¹/16. Папір офсетний. Гарн. Таймс.
Друк цифровий. Обсяг 7,9 ум. друк. арк., 7,5 обл.-вид. арк. Наклад 120 пр. Зам. 2223.
Волинський національний університет ім. Лесі Українки (43025, Луцьк, просп. Волі, 13).
Друк – ВНУ ім. Лесі Українки (Луцьк, просп. Волі, 13). Свідоцтво Держ. комітету
телебачення та радіомовлення України ДК № 3156 від 04.04.2008 р.